

MUZEUM ZIEMI PRUDNICKIEJ
INSTYTUCJA KULTURY GMINY PRUDNIK

Sprawozdanie z działalności
Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku
w 2016 roku

oprac. dr Wojciech Dominiak

Spis treści:

1. Działalność wystawiennicza	s. 3
1.1. Wystawy czasowe	s. 3
a) Arsenał	s. 3
b) Centrum Tradycji Tkackich	s. 4
1.2. Wystawy stałe	s. 4
2. Prelekcje i spotkania kulturalne	s. 4
a) wykłady	s. 5
b) spotkania i wydarzenia kulturalne	s. 6
3. Działalność edukacyjna	s. 7
a) lekcje muzealne w MZP w 2016 r.	s. 7
b) warsztaty muzealne	s. 8
4. Działalność naukowa	s. 8
5. Działalność organizacyjna	s. 9
a) frekwencja w Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 r.	s. 9
b) muzealia i księgozbiór	s. 12
c) budżet Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 r.	s. 12
d) pozyskiwanie środków pozabudżetowych	s. 13
e) remonty	s. 14
f) działalność <i>public relations</i>	s. 14
g) Rada Muzeum	s. 15
Zakończenie	s. 15

1. Działalność wystawiennicza.

1.1. Wystawy czasowe

Jedną z podstawowych form działalności Muzeum Ziemi Prudnickiej, określoną w Ustawie o muzeach z 21 listopada 1996 r. (Dz.U. 1997 nr 5 poz. 24, Art. 2 pkt 5) jest organizowanie wystaw stałych i czasowych. Struktura lokalowa muzeum w Prudniku, którą tworzą: Arsenał (siedziba główna) oraz Centrum Tradycji Tkackich (oddział tematyczny MZP) pozwala – w zależności od tematyki wystawy oraz potrzebnej do zagospodarowania przestrzeni wystawienniczej – na pełne wykorzystanie zasobów.

a) Arsenał

W siedzibie głównej Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 roku zorganizowano 9 wystaw czasowych:

1. „Zwyczaj i wierzenia bożonarodzeniowe na Śląsku” – kontynuacja wystawy z 2015 r., 18.11.2015 – 18.01.2016; zwiedz. 1483 osoby,
2. „Uskrzydleni” – metaloplastyka Jarosława Michała Chyca, 05.02.2016 – 31.03.2016; zwiedz. 135 osób,
3. „77 x Osiecka” – wystawa fotografii polskich aktorów i przyjaciół poetki oraz nagrania najpiękniejszych wierszy Agnieszki Osieckiej, 08.04.2016 – 28.04.2016; zwiedz. 104 osoby,
4. „Od kijanki do Frani” – wystawa ze zbiorów własnych, 13.05.2016 – 28.05.2016; zwiedz. 419 osób,
5. „Powiększenie” – wystawa fotografii Gabrieli Habrom-Rokosz, 02.06.2016 – 30.06.2016; zwiedz. 334 osoby,
6. „Pomiędzy” – wspólny tytuł (MZP i POK) dwóch wystaw Bogny Kozery-Radomskiej „Wpisane w materię” / „Zawinięte w linię”, 15.07.2016 – 31.08.2016; zwiedz. 594 osoby,
7. „W duchu tradycji tkackich” – wystawa w hali dawnej tkalni ZPB „Frotex” zorganizowana w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”, 18.09.2016; zwiedz. 525 osób,
8. „Rysunki” – wystawa obrazów Agaty Wilczek, 10.11.2016 – 10.01.2017 r.; zwiedz. 957 osób,
9. „W świątecznym klimacie” – wystawa szopek (Mieczysława Trepy, Stanisława Próchnickiego i Adeli Małkowskiej) oraz dawnych zabawek dziecięcych; 22.11.2016 – 15.01.2017 r., zwiedz. 906 osób.

b) Centrum Tradycji Tkackich

W Centrum Tradycji Tkackich w 2016 roku zorganizowano 4 wystawy czasowe:

1. „Wzornictwo tekstylne Prudnika i Krnova” – wystawa prudnickich i krnovskich wzorników tekstylnych, w szczególności pochodzących z *S. Fränkel Fabrik* i Zakładów Przemysłu Bawełnianego *Frotex* w Prudniku; 26 maja 2015 – 31 stycznia 2016, zwiedz. (łącznie: 2015-2016) 1205 osób,
2. „Rzeźba – Czas – Koloczek” – wystawa rzeźb Jana Koloczna; 25.02.2016 – 31.03.2016, zwiedz. 393 osoby,
3. „Klaun – odmienny stan widzenia” – wystawa malarstwa Ewy Kurylak; 20.06.2016 – 29.07.2016, zwiedz. 300 osób,
4. „Gerhart Hauptmann i śląscy nobliści” – wystawa wędrująca z Muzeum Miejskiego *Dom Gerharta Hauptmanna* w Jeleniej Górze; 24.10.2016 – 2.12.2016 r., zwiedz. 309 osób.

c) wystawy czasowa poza siedzibą MZP

1. „Wille, schroniska i kościoły drewniane Polski” – wystawa domków zapalczanych Leona Kołakowskiego prezentowana w Muzeum Regionalnym w Oleśnie; 18.04.2016 – 27.05.2016, zwiedz. 690 osób.

1.2. Wystawy stałe

1. „Spojrzenie przez gardinkę. Wielokulturowość Górnego Śląska na przykładzie Ziemi Prudnickiej” – wystawa etnograficzna zorganizowana w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią. Kościoły – arcydzieła - pomniki” 09.09.2016 - wernisaż (wystawa dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

2. Prelekcje i spotkania kulturalne

Inną, obok wystaw czasowych i stałych, formą promowania kultury przez Muzeum Ziemi Prudnickiej jest organizacja spotkań odnoszących się do naszego dziedzictwa kulturowego, zarówno tego współczesnego jak i minionego. W 2016 roku Muzeum Ziemi Prudnickiej zorganizowało lub współorganizowało następujące wydarzenia kulturalne:

a) wykłady:

Lp.	Wykładowcy	Temat wykładu	Data	Frekwencja
1.	Jacek Cielecki	Nadzieja wdeptana w błoto. Historia 20. Dywizji Grenadierów SS (październik '44 – maj '45)	19.02.2016	29 osób
2.	Dr Wojciech Dominiak Muzeum Ziemi Prudnickiej	Czy Mieszko I przyjął w 966 roku chrzest?	14.04.2016 r.	75 osób
3.	Dr Roman Stelmach Archiwum Państwowe we Wrocławiu	Tajemnice Heneliusa. Co skrywają wrocławskie archiwa?	10.06.2016 r.	17 osób
4.	Jacek Cegielski	Symbolika judaików. Znaczenie historyczne i ich zastosowanie	16.06.2016 r.	36 osób
5.	Dr Robert Horning-Wistuba	Pinkusowie i Oberlaenderowie: małżeństwo skazane na sukces	19.08.2016 r.	42 osoby
6.	Dr David Junek Muzeum w Policzce Dr Dariusz Kacprzak Muzeum Narodowe w Szczecinie	„Arcydzieła Davida Vinckbonsa” – spotkanie w ramach obchodów EDD	17.09.2016 r.	52 osoby
7.	Marcin Husak Muzeum Ziemi Prudnickiej	Gerhart Hauptmann i śląscy nobliści	24.10.2016 r.	54 osoby
8.	Julita Izabela Zaprucka Muzeum Miejskie Dom Gerharta Hauptmanna w Jeleniej Górze	Willa Gerharta Hauptmanna „Wiesenstein” w perspektywie mecenatu Maxa Pinkusa	2.12.2016 r.	42 osoby

b) spotkania i wydarzenia kulturalne:

Lp.	Organizatorzy	Spotkanie	Data	Frekwencja
1.	MZP	Noc Muzeów – zwiedzanie Arsenалу	13.05.2016	250 osób
2.	MZP, POK	„Pod presją” – spotkanie z Timo von Choltitz, połączone z projekcją filmu dokumentalnego o ojcu Dietrichu von Choltitz	23.06.2016 (w sali POK)	70 osób
3.	MZP, POK	Wojewódzka Inauguracja EDD w Rynku	09.09.2016	1700 osób
4.	MZP	Gra miejska w ramach EDD „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”	10.09.2016	19 osób
5.	MZP	Nocne zwiedzanie prudnickich kościołów i ich piwnic oraz piwnic willi Hermana Frankla w ramach EDD „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”	10.09.2016	82 osoby
6.	MZP, Sanktuarium św. Józefa	Projekcja filmów o uwięzieniu Prymasa Stefana Wyszyńskiego w ramach EDD „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”	11.09.2016	12 osób
7.	MZP, POK	Promocja książki „Prudnik w średniowieczu. Studia nad początkami miasta” w ramach EDD „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”	16.09.2016 (w sali POK)	180 osób
8.	MZP	Gra miejska „Szlakiem prudnickich wież”	18.09.2016	78 osób
9.	MZP	Nocne zwiedzanie prudnickich kościołów i ich piwnic oraz piwnic willi Hermana Frankla w ramach EDD „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią”	24.09.2016	42 osoby
			Razem	2433 osoby

3. Działalność edukacyjna

a) lekcje muzealne w MZP w 2016 r.

Lp.	Temat	Ilość lekcji	Uczestnicy
1.	Wzornictwo przemysłowe	1	32 osoby
2.	Czy Mieszko I przyjął w 966 roku Chrzest?	1	24 osoby
3.	Spojrzenie przez gardinkę – lekcja muzealna połączona z warsztatami	4	89 osób
4.	Jak dawniej dzieciom pokazywano bajki? Wyświetlanie bajek na projektorze na przezrocza („Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”, „Królowa Śniegu”, „Śniegulinka”) – w przerwie warsztatów piernikarskich.	40	809 osób
5.	Czytanie bajki w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom	1	19 osób
	Razem	47	973 osób

b) warsztaty muzealne

W poniższym zestawieniu widać sporą różnorodność tematyczną oferowanych warsztatów. Bardzo dużą popularnością cieszyły się warsztaty czasowe, tj. te, które były oferowane przed świętami Wielkanocy (warsztaty zdobienia pisanek różną techniką) oraz warsztaty piernikarskie. W przerwie warsztatów, podczas wypieku pierników, zaoferowano lekcję muzealną pt. „Jak dawniej dzieciom pokazywano bajki?”, pokazującą technikę prezentowania, wyświetlania bajek sprzed kilkudziesięciu lat. Większość z uczestników po raz pierwszy widziała rzutnik i przezrocza.

Struktura warsztatów tematycznych w Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 roku ze względu na liczbę korzystających z danej formy aktywności

Lp.	Rodzaj warsztatów	Ilość warsztatów	Uczestnicy
1.	Warsztaty tkaniny drukowanej (poza siedzibą MZP)	1	159 osób
2.	Warsztaty zdobienia pisanek techniką batiku (poza siedzibą MZP)	8	91 osób
3.	Dendrologiczne (poza siedzibą MZP)	3	75 osób
4.	Desenatorskie (poza siedzibą MZP)	1	27 osób
5.	Wyklejanie strojów z tkanin (poza siedzibą MZP)	1	32 osoby
6.	Warsztaty wypieku pierników	60	1162 osoby
7.	Warsztaty zdobienia pierników	2	135 osób
8.	Warsztaty „Sgraffito”	9	145 osób
9.	Warsztaty tkackie	30	649 osób
10.	Warsztaty tkaniny drukowanej	4	67 osób
11.	Warsztaty masy solnej	1	14 osób
12.	Warsztaty zdobienia pisanek techniką batiku	40	840 osób
13.	Warsztaty zdobienia pisanek techniką wytrawiania	7	144 osoby
14.	Warsztaty muzyczne	2	24 osoby
	Razem	169	3.564 osoby

4. Działalność naukowa

Od 2014 roku Muzeum Ziemi Prudnickiej bardzo aktywnie rozpoczęło swoją aktywność na niwie naukowej. Na temat organizowanych dotychczas konferencji i publikacji naukowych zostało już powiedziane w sprawozdaniach za ubiegłe lata. W roku 2016 Muzeum Ziemi Prudnickiej, przy wsparciu Narodowego Instytutu Dziedzictwa, wydało dwie publikacje:

1. *Prudnik w średniowieczu. Studia nad początkami miasta*, red. W. Dominiak, Prudnik 2016.
2. *Spojrzenie przez gard inkę. Wielokulturowość Górnego Śląska na przykładzie Ziemi Prudnickiej*, red. W. Dominiak, Prudnik 2016 r.

Ta druga pozycja została oddana do druku w końcu 2016 roku; promocja książki wraz z udziałem zaproszonych współautorów odbędzie się w marcu 2017 roku.

Warto też wspomnieć o publikacjach naukowych (w odróżnieniu od publikacji popularno – naukowych i prasowych) pozostałych pracowników Muzeum w Prudniku: Wojciecha Dominiaka, Marcina Husaka, Janusza Stolarczyka, Anny Ślesik, Marcina Wiśniewskiego.

Trwają prace nad przygotowywaną przez Muzeum Ziemi Prudnickiej publikacją, przedstawiającą lata 1945-1947 we wspomnieniach świadków czasu. Rozpoczęcie prac redakcyjnych planowane jest późną wiosną 2017 r.

W 2016 roku udzielono 9 konsultacji na różne tematy udostępniając, wydawnictwa, dokumenty, fotografie, wycinki prasowe, plany, mapy, itp.:

1. Max Pinkus.
2. M. Pulzner.
3. Historia ZPB „Frotex” w Prudniku (2x).
4. Dokument Władysława Opolczyka z 1384 r.
5. Historia Prudnika.
6. Makieta Prudnika w Notheim.
7. Cmentarz komunalny w Prudniku.
8. Wieża Woka.

5. Działalność organizacyjna

a) frekwencja w Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 r.

W roku 2016 frekwencja w MZP była rekordowa. Jest to związane zapewne z Europejskimi Dniami Dziedzictwa, które co roku przyciągają spore rzesze zwiedzających. To daje impuls do dalszych działań podejmowanych przez naszą instytucję. Z drugiej strony na uwagę zasługuje spora liczba zorganizowanych wystaw czasowych, szczególnie w Arsenale, która także, ze względu na różnorodność oferowanej tematyki, znalazła odzwierciedlenie w sporej liczbie zwiedzających prudnickie muzeum. Na frekwencję przekłada się także oddziaływanie MZP w mediach społecznościowych i w Internecie.

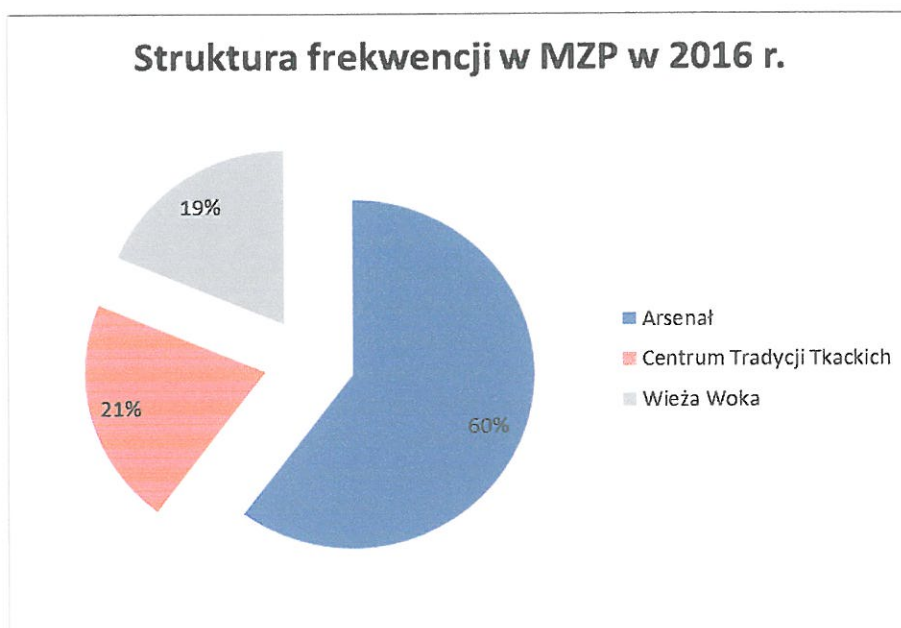
Frekwencja w MZP w 2016 r.

a) w zorganizowanych grupach dorośli i dzieci przedszkolne:	586 osób
b) w zorganizowanych grupach młodzież szkolna:	6.346 osób
c) Indywidualnie:	6.931 osób
Razem:	13.863 osoby

d) w tym zwiedzający bezpłatnie: 7.244 osoby

Struktura frekwencji w 2016 r. z uwzględnieniem poszczególnych budynków Muzeum Ziemi Prudnickiej:

Arsenał zwiedziło:	8.354 osoby	(w tym: 2.489 płatnie/5.865 bezpł.)
Centrum Tradycji Tkackich zwiedziło:	2.917 osób	(w tym 2.249 płatnie/668 bezpł.)
Wieżę Woka zwiedziło:	2.592 osoby	(w tym 1.881 płatnie/711 bezpł.)
Razem:		13.863 osoby

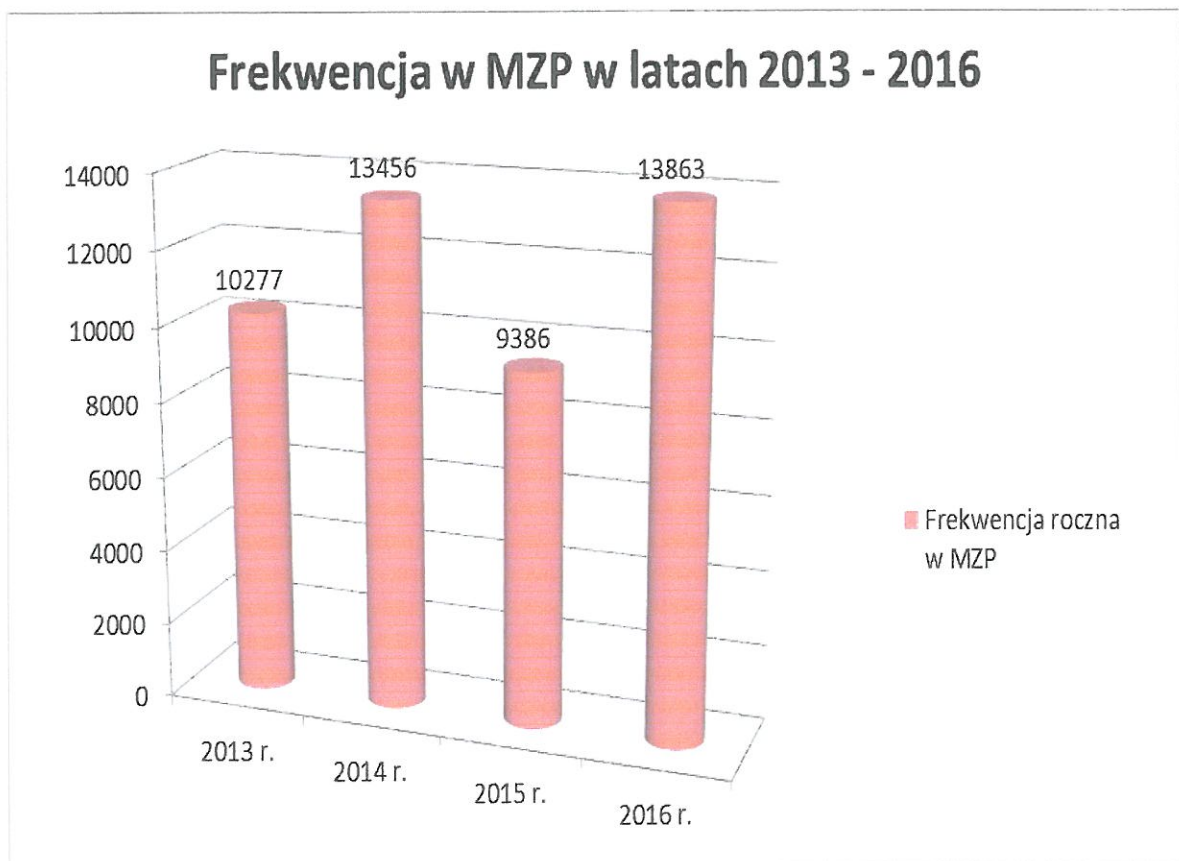

W tym punkcie należy wskazać bardzo dużą liczbę odwiedzin oficjalnej strony internetowej MZP www.muzeumprudnik.pl oraz strony projektu „Wirtualne Oblicze Kultur” (WOK), strony cyfrowego muzeum polsko – czeskiego pogranicza. To pokazuje siłę oddziaływania i zasięg projektu. Z zestawienia sumarycznego ilości wejść na strony administrowane przez MZP wynika, że

zainteresowanie naszą działalnością znalazło odzwierciedlenie w prawie 570 tys. przypadków. Ten ponad półmilionowy wynik jest bezprecedensowy. Ma wydźwięk nie tylko lokalny, ale dzięki nowoczesnym środkom przekazu (Internet) posiada charakter globalny.

Statystyki odwiedzin w 2016 r.:

a) www.muzeumprudnik.pl	284.000 odwiedzin
b) WOK (www.wok4u.eu)	792.000 odwiedzin
Razem:	1.076.000 odwiedzin w 2016 r.

b) muzealia i księgozbiór

W roku 2016 majątek Muzeum Ziemi Prudnickiej został powiększony o muzealia oraz księgozbiór, w tym o zbiory specjalistyczne. Szczegółowo dane te prezentuje poniższa tabela.

Lp.	Składnik	Przychód - ilość	Wartość
1.	Muzealia:	71	10.600,00
	a) dary	a) 71	a) 9 035,00
	b) zakupy	b) 0	b) 0,00
2.	Pomoce muzealne:	71 (105)	0,00
	a) dary	a) 71 (105)	a) 0,00
	b) zakupy	b) 2 (8)	b) 0,00
3.	Księgozbiór:	88	2.034,49
	a) dary	a) 82	a) 1.871,00
	b) zakupy	b) 6	b) 163,49
4.	Zbiory Specjalistyczne:	26	0,00
	a) dary	a) 25	a) 0,00
	b) zakupy	b) 1	b) 0,00

c) budżet Muzeum Ziemi Prudnickiej w 2016 r.

Alokacja środków finansowych:

1. Dotacje:	585.652,00
a) z budżetu jednostek samorządu terytorialnego:	555.791,00
b) z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:	29.861,00
2. Dochody własne:	33.115,48
Razem:	618.767,48

Dochody własne Muzeum Ziemi Prudnickiej w roku 2016 w zestawieniu na źródło dochodów:

1. sprzedaż biletów	24.428,50 zł
2. sprzedaż towarów - przychód	2.393,74,00

3. darowizny	1.000,00
4. pozostałe*	5.293,24

*odszkodowania, usługi przewodnickie, usługi ksero, wynajem sali, odsetki bankowe

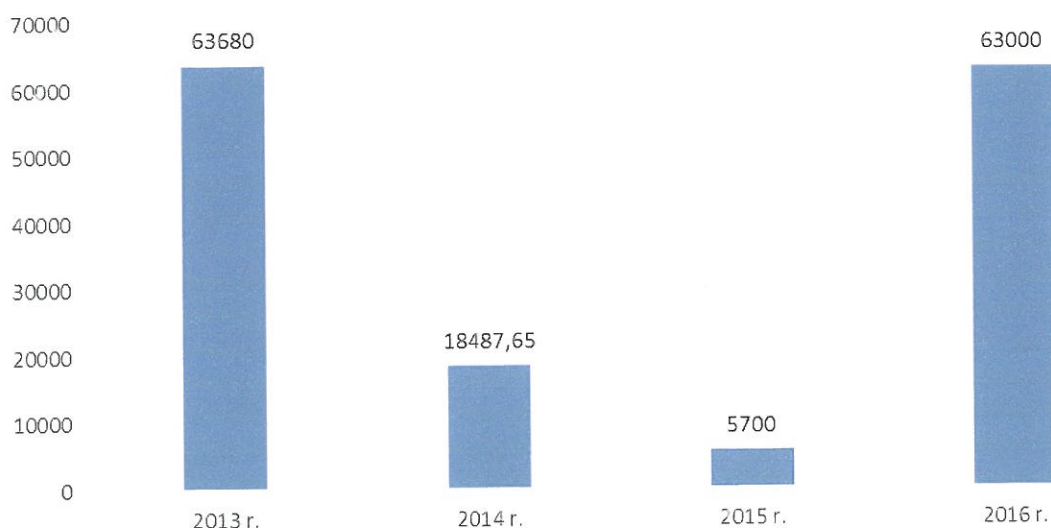
Średnia liczba etatów w MZP w roku 2016: 11,5

d) pozyskiwanie środków pozabudżetowych

W roku 2016 MZP pozyskało środki pieniężne na działania związane z inauguracją i organizacją Europejskich Dni Dziedzictwa, których wojewódzka inauguracja odbyła się w naszym mieście. I tak oto pozyskano:

- a) z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dofinansowanie etnograficznej ekspozycji stałej pt. „Spojrzenie przez gardinkę. Wielokulturowość Górnego Śląska na przykładzie Ziemi Prudnickiej” – kwota 31.500,00 zł,
- b) z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego na inaugurację EDD - 10.000,00 zł,
- c) z Narodowego Instytutu Dziedzictwa na publikację książek – 20.000,00 zł,
- d) z ZEC Prudnik oraz TBS Prudnik na specjalistyczne badania dendrochronologiczne obrazu z kręgu Davida Vinckeboonsa pt. Jarmark (obraz w zbiorach MZP) – 1.500 zł.

Pozyskane środki finansowe zewnętrzne przez MZP
w latach 2013 - 2016

e) remonty

Remonty w Arsenale

- a) Remont gabinetu dyrektora (drapanie ścian, szpachlowanie, gruntowanie, malowanie)
- b) Remont trzech sal ekspozycyjnych wystawy etnograficznej na II piętrze w Arsenale
  - malowanie lamperii i położenie wałka na ścianach w Sali 1 (kuchennej),
  - wykonanie nowej instalacji elektrycznej i założenie nowego oświetlenia (sufitowe, kinkietowe, szynowo-kierunkowe),
  - położenie paneli w sali 1 (kuchennej),
  - malowanie podłogi w sali 3
  - wykonanie podestów ekspozycyjnych w sali 3
  - wykonanie gablot ekspozycyjnych ze szkła akrylowego

Konserwacje zbiorów

- a) konserwacja zabytków do wystawy etnograficznej „Spojrzenie przez gardinkę” (pralki, magle, żelazka, meble kuchenne),
- b) konserwacja strojów śląskich (w większości zlecenie usługi)

f) działalność *public relations*

- Europejskie Dni Dziedzictwa – wojewódzka inauguracja w Prudniku (w związku z inauguracją nasze miasto i MZP pojawiało się bardzo często w audycjach RTV, w prasie),
- wydanie książek: *Prudnik w średniowieczu. Studia nad początkami miasta*, red. W. Dominiak, Prudnik 2016 oraz *Spojrzenie przez gardinkę. Wielokulturowość Górnego Śląska na przykładzie Ziemi Prudnickiej*, red. W. Dominiak, Prudnik 2016 r.
- prace nad publikacją „Prudnik i Ziemia Prudnicka w latach 1945 – 1947”,
- kontynuowano prace nad realizacją projektu WOK („Wirtualne Oblicze Kultur”) - aktualnie na portalu WOK znajduje się 8236 skanów i fotografii,

W roku 2016 działalność Muzeum Ziemi Prudnickiej została doceniona na szczeblu ogólnopolskim i wojewódzkim w postaci wyróżnień:

- a) wyróżnienie w prestiżowym plebiscycie „Mosty Dialogu”, organizowanym przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- b) Wyróżnienie Narodowego Instytutu Dziedzictwa za zaangażowanie w organizację 24. Edycji Europejskich dni Dziedzictwa w Polsce – „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią. Kościoły – arcydzieła – pomniki”,
- c) Nagroda Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury (nagroda dla dyrektora MZP; nagrody przyznawane są za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury regionu Śląska Opolskiego).

g) Rada Muzeum

Zgodnie z Ustawą o muzeach z dnia 21 listopada 1996 roku (Dz.U. 1997 nr 5 poz. 24 z póź. zm.) w Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku działa Rada Muzeum. Rada Muzeum sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, ocenia działalność muzeum a także zatwierdza roczny plan jego działań. Członkowie Rady Muzeum Ziemi Prudnickiej są powoływani co 4 lata przez Radę Miejską w Prudniku.

Skład Rady Muzeum na lata 2016-2019:

- Stanisław Derda - przewodniczący
- Maria Strońska
- Franciszek Dendewicz
- Stanisław Hawron
- Beata Wewiórka

Zakończenie

Coraz większa frekwencja w obiektach MZP świadczy o tym, że ludzie w mieście potrzebują instytucji kultury jako tej, która zaspokaja potrzeby wyższego rzędu. Lecz podstawowym zadaniem, jakie powinien mieć na uwadze menadżer kultury to kreowanie popytu na kulturę. Staje się to możliwe dzięki zróżnicowanej ofercie programowej, w której każdy znajdzie coś, czym może się zainteresować.

DYREKTOR
Muzeum Ziemi Prudnickiej
dr Wojciech Dominiak